

REGEL

Gäller från och med
2025-09-18

Beslutsfattare
Högskolestyrelsen

Diarienummer
C 2025/970

Antagningsordning – utbildning på grundnivå och avancerad nivå, för utbildningar som påbörjas från och med 1 juni 2026

Allmänt

Antagningsordningen innehåller de regler för utbildning som högskolan använder när det gäller anmälan, behörighet, undantag från behörighetsvillkor samt urval till utbildning på grundnivå och avancerad nivå (Högskoleförordningen [HF] 1993:100 7 kap). Dessutom innehåller den regler om hur beslut om behörighet kan överklagas (HF 1993:100 12 kap).

Vid behörighetsbedömning av sökande till kurser och program tillämpar Högskolan Dalarna (HDa) de nationella riktlinjer som anges i [Bedömningshandboken](#), som utarbetas i samarbete mellan Universitets- och högskolerådet (UHR) och landets universitet och högskolor.

I vissa fall är anmälningsavgift och studieavgift en förutsättning för antagning (Förordning (2010:543) om anmälningsavgift och studieavgift vid universitet och högskolor).

Uppdragsutbildning, utbildning med särskilt avtal samt Vidareutbildning av lärare som saknar lärarexamen (VAL) omfattas inte av antagningsordningen. Dessa regleras genom särskilda förordningar och av HDa fastställda lokala riktlinjer och avtal.

Anmälan

Anmälan till utbildning ska göras via sökandewebben antagning.se/universityadmissions.se enligt tidplan på respektive webbplats. Detta gäller för anmälningar till kurser, kurspaket, program och kurs inom program. Anmälan till senare del av program och anmälan för utbytesstudenter sker via särskild webbplats på du.se.

Det är den sökandes ansvar att själv ta reda på om meriter finns sparade i systemet eller måste laddas upp enligt instruktioner på sökandewebben. Meriter kan finnas sparade i det nationella antagningssystemet NyA samt i studiedokumentationssystemet Ladok. Detsamma gäller gymnasiebetyg och komvuxbetyg som i de flesta fall överförs till antagningssystemet via den nationella betygsdatabasen, BEDA. Information om sista kompletteringsdag finns på sökandewebben. Meriterna uppdateras löpande på sökandewebben när det finns en aktuell anmälan.

I vissa fall krävs annan typ av dokumentation och andra beslutade kompletteringsdagar för att bli bedömd till en utbildning, se respektive utbildnings webbplats på du.se.

Sen anmälan

Sen anmälan (en anmälan som görs efter sista anmälningssdag) kan göras om anmälningssalternativet är öppet för sen anmälan.

Sena anmälningar, efter sista anmälningssdag, rangordnas och meritvärdet baseras på anmälningssdatum.

Återanmälan

Om den sökande har blivit struken, kan återanmälan göras efter urval, förutsatt att utbildningen är öppen för sen anmälan. Om strykningen beror på obehörighet eller sen komplettering måste sökande, enligt instruktion på sökandewebben, meddela [Antagningsservice](#) för att få hjälp med återanmälan.

Omregistrering

Om sökande inte har tagit några högskolepoäng på en kurs, som den tidigare varit registrerad på, finns möjlighet att söka kursen igen (omregistrering) genom att göra en ny anmälan på sökandewebben. Ansökan behandlas som en sen anmälan, undantaget kurspaket och kurs inom program. Antagning och omregistrering sker i mån av plats.

Om sökande tagit högskolepoäng på ej avslutad kurs, som den tidigare varit registrerad på, finns möjlighet att söka omregistrering på kursen i mån av plats enligt instruktioner på högskolans webbplats.

Inställd utbildning

Utbildning kan endast ställas in fram till urval. Sökande ska meddelas om inställd utbildning senast i sitt antagningsbesked.

Behörighet

För att bli behörig krävs grundläggande behörighet och i vissa fall särskild behörighet.

Behörighetskrav till kurs respektive program ska anges i kursplan respektive utbildningsplan. Det är den sökandes ansvar att styrka sin behörighet till sökt utbildning.

Behörighet till högskoleutbildning, motsvarandebedömning samt bedömning av reell kompetens regleras av Högskoleförordningen 1993:100 (7 kap. 2-3, 5-11, 24-25, 28-31 §§) samt Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:1). Högskolan följer SUHF:s ”Rekommendation för arbetet med att validera reell kompetens för tillträde till högskoleutbildning” (REK 2023:2).

Grundläggande och särskild behörighet

Högskolan beslutar om en sökande ska anses uppfylla kraven för grundläggande och/eller särskild behörighet. Särskilda behörighetskrav för Högskolan Dalarnas utbildningar framgår av kurs- och utbildningsplaner. Beslut om behörighet gäller för en specifik utbildning vid ett specifikt tillfälle.

HöDa kan ge undantag från krav på svenska för grundläggande behörighet för sökande med utländska betyg.

Behörig med villkor

Om den sökande inte uppfyller behörighetskravet senast sista kompletteringsdag, men har pågående behörighetsgivande studier vid ett lärosäte, har HöDa möjlighet att bedöma sökande som behörig med villkor. Villkor ges för max 30 högskolepoäng och max två terminer före sökt utbildning startar. Antagning sker med kravet att behörighet ska styrkas senast vid registrering för att behålla sin utbildningsplats eller vid den tidpunkt som utbildningen har fastställts.

Validering av reell kompetens

Med reell kompetens avses den samlade kompetens en person har, som gör att den genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Den som genom validering av reell kompetens bedöms ha förutsättningar att tillgodogöra sig den aktuella utbildningen, likställs i behörighetsbedömningen med den som uppfyller kursens eller utbildningsprogrammets formella behörighetskrav.

Ansökan om reell kompetens och samtliga bilagor laddas upp på sökandewebben senast sista anmälningssdag eller snarast i samband med anmälan.

Urval

När det finns fler behöriga sökande till en utbildning än det finns utbildningsplatser, ska ett urval göras. Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter. Behöriga sökande som saknar meritvärde deltar i urval, men kan endast bli antagna om det finns fler lediga platser än det finns sökande med meritvärde.

Till kurser inom utbildningsprogram är det oftast platsgaranti, förutom till kurser som har begränsat antal platser enligt kurs- eller utbildningsplan, exempelvis vid verksamhetsförlagd utbildning med begränsning i antalet platser. Platsgaranti ges under förutsättning att studenten söker senast sista anmälningssdag, prioriterar alternativen överst i anmälan, uppfyller behörighetskravet till kurserna samt senast sista svarsdag tackar ja till erbjuden utbildningsplats.

Urval till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till nybörjare
Denna rubrik avser utbildning som påbörjas på grundnivå, där behörighetskraven utgörs av gymnasiala meriter.

Huvudregeln vid urval är att minst en tredjedel av platserna ska fördelas på grundval av betyg och minst en tredjedel på grundval av resultat från högskoleprovet. Den sista tredjedelen kan vara alternativt urval. Om ett alternativt urval inte används tillämpar HDA en platsfördelning som är 66 % på betyg och 34 % på högskoleprovsresultat.

UHR får bevilja att en högskola vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning och fördela platserna på annat sätt om det finns särskilda skäl. En viss andel av platserna ska dock alltid fördelas mellan betyg och resultat från högskoleprovet. Ett beviljande ska avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen. Innan högskolan meddelar föreskrifter enligt ovan ska UHR gett sitt tillstånd till högskolans förslag.

Följande urvalsgrunder tillämpas:

- BI - Gymnasiebetyg - utan kompletteringar
- BII - Gymnasiebetyg - med kompletteringar
- HP - Högskoleprovet
- BF - Folkhögskola
- ÖS - Övriga behöriga sökande
- DA - Direktantagna
- PG - Platsgaranti
- SA - Sen anmälan

Likvärdiga meriter - Om sökande har likvärdiga meriter sker urvalet genom maskinell lottning.

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

Högskolan får bestämma andra urvalsgrunder på högst en tredjedel av platserna. Urvalsgrunden ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen.

Detta ger möjlighet att tillämpa alternativa urvalsmetoder vid sidan om gymnasiebetyg och högskoleprovsresultat och avser andra särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen eller andra för utbildningen sakliga omständigheter. Syftet kan dels vara att främja och bredda rekryteringen till HDa, dels att särskild förmåga eller arbetslivserfarenhet är värdefull att beakta vid urvalet.

Alternativa urvalsgrunder beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Urval till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare samt urval till utbildning på avancerad nivå

Denna rubrik avser kurser och program som påbörjas på grundnivå, där behörighetskraven utgörs av en eller flera högskolekurser samt kurser och program på avancerad nivå.

Urvalsgrupperna är

- APG (Akademiska poäng på grundnivå) 1-165
- APA (Akademiska poäng på avancerad nivå) 30-285

Den sökande konkurrerar med antal avklarade högskolepoäng inom intervallet 1–165 (APG) alternativt 30-285 (APA). De urvalsgrundande poängen ska vara avklarade senast sista anmälningsdag. Poäng från fristående kurser jämföras med poäng från kurser inom utbildningsprogram.

Urval - av högskolan bestämda urvalsgrunder

Högskolan får bestämma andra urvalsgrunder och vilken platsfördelning som ska göras.

Urvalsgrunden ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen. Detta ger möjlighet att tillämpa alternativa urvalsmetoder vid sidan av akademiska poäng och avser andra särskilda prov, kunskaper, arbetslivserfarenhet eller annan erfarenhet som är särskilt värdefull för den sökta utbildningen eller andra för utbildningen sakliga omständigheter. Syftet kan dels vara att främja och bredda rekryteringen till HDa, dels att särskild förmåga eller arbetslivserfarenhet är värdefull att beakta vid urvalet.

Alternativa urvalsgrunder beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Platsgaranti för sökande som genomgått basårsutbildning vid Högskolan Dalarna

Om behörighet uppfylls efter studier från Tekniskt basår/Teknisk bastermin vid HDa ges platsgaranti till vissa högskoleingenjörsutbildningar nästföljande termin. Platsgaranti ges under förutsättning att studenten söker senast sista anmälningssdag, prioriterar alternativet överst i anmälan och laddar upp blanketten "Ansökan om garantiplats" på antagning.se senast sista kompletteringsdag samt senast sista svarsdag tackar ja till erbjuden utbildningsplats. Vilka utbildningar som erbjuds finns på webbsidan för Tekniskt basår och Teknisk bastermin. Blanketten hämtas i utbildningens programrum.

[Förordning \(2018:1519\) om behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning](#)

Antagning

Alla sökande till utbildningar vid HDa får ett maskinellt framtaget antagningsbesked via sökandewebben. Av beskedet ska det framgå om den sökande är antagen, villkorligt antagen, placerad som reserv eller obehörig. För reserver ska reservnummer finnas angivet i beskedet. Antagningsbeskedet gäller som beslut vid HDa.

Den som är antagen till en utbildning ska tacka ja (om så krävs), registrera sig och påbörja studierna den termin som anges i antagningsbeskedet.

Antagning till senare del av utbildningsprogram

För att kunna bli antagen till senare del av ett program måste sökande uppfylla de särskilda behörighetskrav som gällde till programmets första termin samt ha läst kurser motsvarande programmets tidigare terminer (minst en termin). Sökande kan ta del av programmets behörighetskrav på respektive programsida. Om det är fler sökande än platser och ett urval behöver göras baseras urvalet på antalet avklarade högskolepoäng vid sista anmälningssdag. Studenter vid HDa har förtur till lediga platser på senare del av program. Vissa program är endast sökbara för studenter vid HDa.

Antagning – studieavgiftsskyldiga studenter

Studenter som måste betala studieavgift kommer att listas som "Villkorligt antagna" på sitt antagningsbesked. För att uppfylla villkoret måste studenten betala studieavgiften. Notera att en students status fortfarande kommer att listas som "Villkorligt antagen" på sökandewebben även efter att studieavgiften har betalats.

HDa får besluta att sökande som omfattas av studieavgiftsskyldighet ska antas genom separat antagning.

Separat antagning innebär att avgiftsskyldiga studenter antas i en egen urvalsgrupp och kan jämföras med olika "köer" in på utbildningen. Möjligheten till detta regleras i Högskoleförordningen 7 kap. 4a§. Genom att tillämpa separat antagning av avgiftsskyldiga studenter får HDa bättre möjlighet att planera och genomföra utbildningar där både avgiftsskyldiga och avgiftsbefriade studenter antas.

Separat antagning beslutas av antagningshandläggare och ska avse specifik utbildning under en viss antagningsomgång. Beslut ska fattas i så god tid, att information presenteras på webben innan utbildningen öppnar för anmälan.

Reserv- och efterantagning

Om det finns platser kvar på utbildning efter sista ordinarie urval kan reservplacerade studenter erbjudas plats. Reserver ska antas från den urvalsgrupp där plats har blivit ledig och i den ordning de är reservplacerade. Om det inte finns någon reserv i urvalsgruppen ska reserv antas från annan valfri urvalsgrupp. Antagning av reserver och efterantagna ska pågå så länge det är möjligt med hänsyn till utbildningen.

Återkallelse av antagning

I de fall det kan konstateras att en sökande som blivit antagen till en utbildning har lämnat oriktiga eller vilseledande uppgifter (exempelvis använt sig av förfalskade betyg eller andra förfalskade underlag) och det kan konstateras att den antagna inte skulle ha blivit antagen till aktuell utbildning utan det förfalskade underlaget kan antagning återkallas. Högskolan kan komma att göra stickprov eller kräva svar från enskild student där misstanke finns.

Parallelläsning

En sökande som vill läsa mer än tillåtna antalet högskolepoäng under en termin kan ansöka om parallellläsning. Ansökan görs via support@du.se senast sista kompletteringsdag. Möjlighet att antas till mer än 45 högskolepoäng per termin kan ges till sökande som under minst två på varandra följande terminer visat goda studieresultat.

Ett beviljande av parallellläsning innebär ingen skyldighet för HDa att anpassa undervisning och examination efter studentens önskemål.

Anstånd med studier och studieuppehåll för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Om det finns särskilda skäl, får en högskola i enskilda fall besluta att den som är antagen till utbildning på grundnivå eller avancerad nivå vid högskolan

1. får anstånd med att påbörja studierna, eller
2. får fortsätta sina studier efter studieuppehåll.

Beslut om anstånd och studieuppehåll fattas av HDa. HDa följer de föreskrifter och allmänna råd som är beslutade av Universitets- och högskolerådet kring anstånd och studieuppehåll, (UHRFS 2013:3).

Ansökan om anstånd och studieuppehåll görs via HDa:s webbplats.

Anstånd

Om sökande är antagen till en utbildning som den ännu inte har påbörjat kan den ansöka om att få skjuta upp sin studiestart. Är sökande däremot registrerad och har påbörjat en utbildning ska den ansöka om studieuppehåll. För att få anstånd med studiestarten måste det finnas särskilda skäl. Bland dessa räknas sociala och medicinska skäl, vård av barn, studentfackliga uppdrag, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring samt tidsbegränsad provanställning/tjänstgöring i Försvarsmakten.

Ansökan ska styrkas med lämpliga intyg. Normalt kan man inte få anstånd med studiestarten i mer än 18 månader. Ett beslut om anstånd gäller bara under förutsättning att utbildningen fortfarande ges och utbildningens behörighetskrav är oförändrade. Om sökande vill ansöka om anstånd till nästa termin behöver den göra det innan sista anmälningssdag till den terminen, i annat fall behöver den ansöka om anstånd ett helt år.

När sökande ska påbörja sina studier efter sitt anstånd ska anmälan till utbildningen göras via antagning.se. Det är viktigt att sökande anmäler sig och laddar upp beslut om anstånd senast sista anmälningssdag till den terminen den ska påbörja sina studier. Detta för att den sökande ska behålla sin plats på utbildningen.

Studieuppehåll

Om en person är registrerad och har påbörjat en utbildning kan den ansöka om studieuppehåll. Studieuppehåll beviljas normalt för max 18 månader.

För att få studieuppehåll måste det finnas särskilda skäl. Bland dessa räknas sociala och medicinska skäl, vård av barn, studentfackliga uppdrag, värnplikts- eller civilpliktstjänstgöring samt tidsbegränsad provanställning/tjänstgöring i Försvarmakten. Intyg som styrker den sökandes skäl måste bifogas ansökan om studieuppehåll.

När en student ska återuppta sina studier efter ett studieuppehåll ska den kontakta utbildningsadministratör och programansvarig i god tid för planering av de fortsatta studierna, detta görs via support@du.se. Anmälan till kurs ska göras via antagning.se. För att ha rätt till platsgaranti måste studenten gjort sin anmälan senast sista anmälningssdag för den termin den ska återuppta sina studier.

Överklagan

Beslut om att sökande inte uppfyller kraven på behörighet för sökt utbildning kan överklagas. Överklagan görs via formulär på sökandewebben. Överklagandet ska ha kommit in senast tre veckor efter att den sökande har tagit del av beslutet. I formuläret anges vilket beslut det är som överklagas samt vilken förändring den sökande önskar.

Överklagan gällande anstånd med studiestart ska ställas till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) men skickas till anstand@du.se. Överklagan gällande studieuppehåll ska ställas till ÖNH men skickas till studenter@du.se.